

Η ΚΑΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Δρ. Βασιλική Νταλάκου

Νομικών συνεργάτην Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Μέλος ΣΕΠ Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Ιούλιος 2019

Η καλή νομοθέτηση στην Ελλάδα

Εκπαιδευτικό εγχειρίδιο

Εσωτερικό δίκαιο - Νομοθετική πρωτοβουλία

Άρθρο 26 Συντάγματος:

(παρ. 1) Η νομοθετική λειτουργία ασκείται από τη Βουλή και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Άρθρο 73 Συντάγματος

(παρ.1) Το δικαίωμα πρότασης νόμων ανήκει στη Βουλή και στην Κυβέρνηση

Άρθρο 85 Κανονισμού της Βουλής

1. Το δικαίωμα πρόταση νόμων ανήκει στη Βουλή και στην κυβέρνηση
2. Οι Βουλευτές υποβάλλουν στη Βουλή προτάσεις νόμων, τροπολογίες και προσθήκες
3. Οι αρμόδιοι Υπουργοί υποβάλλουν στη Βουλή νομοσχέδια, τροπολογίες και προσθήκες

Το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής για την καλή νομοθέτηση

Σ 73 παρ. 2, τα συνταξιοδοτικά νομοσχέδια υποβάλλονται από τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Σ 73 παρ. 5, τα νομοσχέδια με τα οποία επιβάλλονται τοπικοί ή ειδικοί φόροι ή βάρη οποιασδήποτε φύσης υπέρ οργανισμών ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου πρέπει να προσυπογράφονται από τους Υπουργούς Συντονισμού ή Οικονομικών

Σ 75 παρ. 1, τα νομοσχέδια που συνεπάγονται επιβάρυνση του προϋπολογισμού δεν εισάγονται για συζήτηση, αν δεν συνοδεύονται από **έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους** που καθορίζει τη δαπάνη

Σ 74 παρ. 1 και 85 παρ. 3 και 4 ΚτΒ, κάθε νομοσχέδιο συνοδεύεται υποχρεωτικά από **αιτιολογική έκθεση**

Σ 74 παρ. 4 και 85 παρ. 3 και 4 ΚτΒ, αν τροποποιείται διάταξη πρέπει να καταχωρείται στην αιτιολογική έκθεση ολόκληρο το κείμενο της διάταξης που τροποποιείται και στο κείμενο του νομοσχεδίου ολόκληρη η νέα διάταξη, όπως διαμορφώνεται με την τροπολογία

Σ 74 παρ. 5, νομοσχέδιο που περιέχει διατάξεις άσχετες με το κύριο αντικείμενό του, δεν εισάγεται προς συζήτηση

85 παρ. 3 ΚτΒ, τα Νομοσχέδια συνοδεύονται υποχρεωτικά από **έκθεση αξιολόγησης των συνεπειών** της διοίκησης και από **έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης** που έχει προηγηθεί της κατάθεσής τους.

Έκθεση Δεκλερή

Η πρώτη συστηματική ανάλυση και των προβλημάτων πλημμελούς εισαγωγής και προώθησης της πολιτικής για την καλή νομοθέτηση επιχειρήθηκε στις αρχές της δεκαετίας του '90 από την Επιτροπή Δεκλερή:

αίτια της παθολογίας του συστήματος λειτουργίας της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης είναι η πολυνομία, οι περίπλοκες ρυθμίσεις, η έλλειψη διοικητικής κωδικοποίησης, οι «κομματικοί» νόμοι, η παλαίωση και η ασάφεια των νόμων και η προχειρότητα σύνταξής τους, η κακή ποιότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων, οι ασαφείς και αντιφατικές εγκύκλιοι.

Έκθεση Σπράου

Στον ίδιο άξονα η έκθεση Σπράου στα μέσα της ίδιας δεκαετίας επικέντρωσε το βάρος των προβλημάτων ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και αναποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης στο πρόβλημα του κόστους και της ποσότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων.

Έκθεση ΟΟΣΑ για την κανονιστική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα 2000

- ☞ η ελληνική οικονομία εμφανίζει μια σειρά δαπανηρών διαρθρωτικών προβλημάτων, όπως το **θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των επιχειρήσεων** που εμποδίζει τη γρήγορη προσαρμογή στις εξωτερικές αλλαγές και στα μηνύματα της αγοράς.
- ☞ Στα μείζονα διαρθρωτικά προβλήματα περιλαμβάνονται η **ανεπάρκεια των κανονιστικών καθεστώτων** σε τομείς κλειδιά και η μη ικανοποιητική επίδοση της Δημόσιας Διοίκησης.
- ☞ Οι μεταρρυθμίσεις που έχουν γίνει μέχρι σήμερα **δεν έχουν αντιμετωπίσει τα θεμελιώδη, διαρθρωτικά προβλήματα** των κανονιστικών ρυθμίσεων.
- ☞ Η ικανότητα να αναπτύσσονται και να εφαρμόζονται υψηλής ποιότητας κανονιστικά καθεστώτα εξαρτάται από την **αποδοτικότητα της διοίκησης**. Για το λόγο αυτό η επίδοση της δημόσιας διοίκησης αποτελεί υψηλή προτεραιότητα στη μεταρρύθμιση, καθώς επηρεάζει κάθε πλευρά της Ελληνικής οικονομίας.

Σχέδιο Επιτροπής Βροντάκη

- ✧ Επιτροπή Κανονιστικής Μεταρρύθμισης στο Υπουργείο Εσωτερικών (απόφαση ΔΙΔΙΜ/Φ.3/21565/02/10/2000) με αντικείμενο τη μελέτη των συστάσεων του ΟΟΣΑ και την πρόταση μέτρων θεσμικού χαρακτήρα για τη βελτίωση της ποιότητας των ρυθμίσεων.
- ✧ Για την εκπόνηση του σχεδίου αυτού λήφθηκαν υπόψη τα πορίσματα των κυριότερων εκθέσεων εμπειρογνομόνων από τις αρχές της δεκαετίας του 50 (Εκθέσεις Βαρβαρέσου, 1952, Langrod, 1964, Κανελλόπουλου, 1990, Επιτροπής Σπράου, 1997), καθώς και οι διεθνείς προτάσεις-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΟΣΑ για την καλή νομοθέτηση.

Σχέδιο Επιτροπής Βροντάκη

Βασικό πλεονέκτημα του σχεδίου είναι ότι δεν μένει σε αόριστες διαπιστώσεις ή γενικόλογους κανόνες, αλλά προχωρά σε **επιλογές συγκεκριμένων ρυθμίσεων** στα τρία αλληλοσυνδεόμενα επίπεδα:

• της **οργάνωσης του ελέγχου** ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων,

• της θέσπισης **διαδικασίας ελέγχου**, καθώς και

• της **διαδικασίας αξιολόγησης** αποτελεσμάτων εφαρμογής.

Σχέδιο Επιτροπής Βροντάκη

Βασικοί οργανωτικοί κανόνες

- ο έλεγχος και η αξιολόγηση της ποιότητας δεν αφορά όλες τις κανονιστικές πράξεις αλλά **μόνον εκείνες που εκπορεύονται από την Κεντρική Διοίκηση** (νομοσχέδια, προσθήκες ή τροπολογίες, κανονιστικά διατάγματα, πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου, αποφάσεις Πρωθυπουργού, υπουργικές αποφάσεις)
- ο έλεγχος διενεργείται **σε δύο επίπεδα**: ένα **Κεντρικό**, εκπροσωπούμενο από ειδική *Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας Ρυθμίσεων*, που προτείνεται να δημιουργηθεί και να υπαχθεί στη Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου, και ένα **Περιφερειακό**, αφού σε κάθε Υπουργείο προτείνεται να συσταθεί μία ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα.

Το σχέδιο νόμου που παρήγαγε η επιτροπή δεν προωθήθηκε ποτέ στη Βουλή λόγω αντιδράσεων και διαφωνιών από – μικρή μεν, ισχυρή δε – ομάδα εντός του κυβερνώντος κόμματος.

Λοιπές πρωτοβουλίες

2002: σχέδιο νόμου για την κανονιστική μεταρρύθμιση. Εκπονήθηκε από επιτροπή υπό τον Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας (δεν ψηφίστηκε)

2003: όταν η Ελληνική Κυβέρνηση είχε την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Υπ. Εσωτερικών είχε εκπονήσει μελέτη για τον τρόπο εφαρμογής της καλής νομοθέτησης στα κράτη μέλη της ΕΕ, κυρίως σε σχέση με την εφαρμογή των προτάσεων της Επιτροπής Mandelkern.

2004: σχέδιο νόμου για την ποιότητα των ρυθμίσεων (δεν ψηφίστηκε)

2005: δεύτερο σχέδιο νόμου για την κανονιστική μεταρρύθμιση (δεν ψηφίστηκε)

Εγκύκλιος πρωθυπουργού

Υ190/2006

Τίτλος: *Νομοθετική πολιτική και αξιολόγηση ποιότητας και αποτελεσματικότητας νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων*

✻ Έθεσε την υποχρέωση να συνοδεύεται κάθε σχέδιο νόμου από Ανάλυση Συνεπειών Ρυθμίσεων, όμως η εφαρμογή του μέτρου ήταν πλημμελής.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην εφαρμογή των αρχών καλής νομοθέτησης από το τέλος του 2009 και μετά με ορόσημο την αλλαγή του κανονισμού της Βουλής που έγινε το καλοκαίρι 2010.

*Ο νόμος 4048/2012 «Ρυθμιστική
Διακυβέρνηση: Αρχές , Διαδικασίες και
Μέσα Καλής Νομοθέτησης»*

στόχοι ενός νόμου για την ρυθμιστική διακυβέρνηση

(εκπαιδευτικό εγχειρίδιο)

- ❧ **Μείωση των επικαλύψεων** και συναρμοδιοτήτων κατά την εφαρμογή των ρυθμίσεων της νομοθεσίας
- ❧ **Ανάπτυξη σταθερού και απλουστευμένου επιχειρηματικού περιβάλλοντος** για τη αποδοτική λειτουργία των επιχειρήσεων και την προσέκλυση επενδύσεων.
- ❧ **Μείωση των διοικητικών βαρών** και των γραφειοκρατικών περιορισμών της διοίκησης προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- ❧ **Περιορισμός των ενδο-διοικητικών βαρών** και **απλούστευση των διαδικασιών** παροχής των δημοσίων υπηρεσιών.
- ❧ **Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας** των δημοσίων πολιτικών.
- ❧ **Ενίσχυση του διοικητικού συντονισμού μεταξύ των Υπουργείων** και φορέων της κυβέρνησης, τόσο σε ρυθμιστικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο εφαρμογής και έλεγχου των δημόσιων πολιτικών.

ορισμοί ν. 4048/2012

α. **Ρύθμιση** είναι κάθε νομοσχέδιο, προσθήκη ή τροπολογία και κάθε πράξη ή απόφαση, η οποία περιέχει γενικούς και απρόσωπους κανόνες δικαίου και είναι μείζονος σημασίας.

β. **Καλή νομοθέτηση** είναι η πολιτική και η διαμόρφωση αρχών και μέσων για τη βελτίωση της ποιότητας των ρυθμίσεων και των διαδικασιών παραγωγής τους.

γ. **Ρυθμιστική διακυβέρνηση** είναι η διαδικασία συντονισμού των δράσεων καλής νομοθέτησης, στις οποίες περιλαμβάνονται ο ρυθμιστικός προγραμματισμός και η τήρηση των αρχών αυτής κατά τη σύνταξη, θέσπιση και εφαρμογή των ρυθμίσεων, καθώς και η λήψη μέτρων πολιτικής για την προώθησή τους.

Ορισμοί ν. 4048/2012

δ. **Ανάλυση συνεπειών ρυθμίσεων** είναι η έκθεση, στην οποία αποτυπώνονται οι συνέπειες της ρύθμισης ως προς τη σχέση κόστους - οφέλους και τις πιθανές διακινδυνεύσεις, ιδίως στην οικονομία, την κοινωνία, το περιβάλλον και καθημερινότητα του πολίτη.

ε. **Διοικητικά βάρη** είναι το κόστος που προκύπτει για τις επιχειρήσεις, τον τομέα του εθελοντισμού, τη δημόσια διοίκηση και τους πολίτες κατά τη συμμόρφωσή τους με τη νομική υποχρέωση να τηρούν στοιχεία και να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη δράση τους ή την παραγωγή τους είτε στις δημόσιες αρχές είτε σε τρίτους, *εφόσον οι πληροφορίες αυτές δεν θα συλλέγονταν εάν δεν υπήρχε η σχετική νομική υποχρέωση.*

Ορισμοί ν. 4048/2012

στ. **Αναμόρφωση Δικαίου** είναι η εκ νέου ρύθμιση ενός πεδίου σχέσεων και θεμάτων το οποίο έχει αποτελέσει αντικείμενο νομοθετικής ή και κανονιστικής παρέμβασης.

έ. **Γραφείο Καλής Νομοθέτησης** είναι το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

η. **Γραφείο Νομοθετικής Πρωτοβουλίας** είναι το γραφείο που συστήνεται σε κάθε Υπουργείο, σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος και έχει τις αρμοδιότητες του άρθρου 15 παράγραφος 3.

κανονιστικές πράξεις μείζονος σημασίας

(αιτιολογική έκθεση ν. 4048/2012)

Στην έννοια της ρύθμισης για τους σκοπούς του νόμου δεν περιλαμβάνονται ατομικές κανονιστικές πράξεις.

Οι κανονιστικές πράξεις μείζονος σημασίας είναι αυτές που επηρεάζουν ή εκτιμάται ότι επηρεάζουν πάνω από το **40%** του **πληθυσμού της χώρας** ή εικάζεται ότι θα έχουν οικονομικές επιπτώσεις σε **πεδία** σημαντικά για την οικονομική ανάπτυξη (π.χ. τουρισμός, ναυτιλία, μικρομεσαίες επιχειρήσεις κλπ).

Αρχές της καλής νομοθέτησης ν. 4048/2012

α. Η **αναγκαιότητα**.

β. Η **αναλογικότητα** (καταλληλότητα, εύλογη σχέση μέσου και σκοπού με υιοθέτηση του λιγότερο επαχθούς μέτρου).

γ. Η **απλότητα** και η **σαφήνεια** του περιεχομένου των ρυθμίσεων.

δ. Η **αποφυγή αποκλινουσών** από την κατά περίπτωση γενική πολιτική ή **αντιφατικών ρυθμίσεων**.

ε. Η **αποτελεσματικότητα** και **αποδοτικότητα** με συνεκτίμηση τόσο των θεμελιούντων τη ρύθμιση οικονομικών και άλλων στοιχείων, όσο και των συνεπειών της ρύθμισης.

Αρχές της καλής νομοθέτησης ν. 4048/2012

στ. Η διαφάνεια.

έ. Η επικουρικότητα και λογοδοσία με τον προσδιορισμό των αρμόδιων οργάνων εφαρμογής των ρυθμίσεων.

η. Η ασφάλεια δικαίου.

θ. Η προσβασιμότητα στις ρυθμίσεις και με ηλεκτρονικά μέσα.

ι. Η δυνατότητα υποβολής προτάσεων σχετικών με τις ρυθμίσεις κατά το στάδιο της κατάρτισης και της αξιολόγησης της εφαρμογής τους (ανοιχτή διαδικασία).

ια. Η ισότητα των φύλων.

ιβ. Η δημοκρατική νομιμοποίηση.

Πότε εφαρμόζονται οι αρχές της καλής νομοθέτησης

- α. κατά την **κατάρτιση** και **αξιολόγηση** νόμων και κανονιστικών πράξεων,
- β. κατά την **απλούστευση**, με την **τροποποίηση** ή **κατάργηση** διατάξεων, την **αναμόρφωση** και την **κωδικοποίηση**, καθώς και κατά την ενσωμάτωση του κοινοτικού δικαίου,
- γ. κατά την κατάρτιση **προτάσεων νόμου**.

Ρυθμιστικός προγραμματισμός

(άρθρο 3 παρ. 1 ν. 4048/2012)

Οι Υπουργοί, στην αρχή της τακτικής συνόδου της Βουλής και στο πλαίσιο του νομοθετικού προγραμματισμού του Υπουργείου τους, υποχρεούνται να ενημερώνουν το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης σχετικά με τον **αριθμό** και το **αντικείμενο** των νομοσχεδίων που προτίθενται να εισαγάγουν για ψήφιση στη Βουλή.

Υπέρβαση ρυθμιστικού προγραμματισμού

(άρθρο 3 παρ. 1 ν. 4048/2012)

Επιτρέπεται η υπέρβαση του προγραμματισμένου αριθμού των νομοσχεδίων:

α) εφόσον αυτό δικαιολογείται επαρκώς από τις **επικρατούσες συνθήκες** με την προϋπόθεση της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου,

β) ή αν πρόκειται για νομοσχέδια με τα οποία γίνεται **εναρμόνιση** Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το εθνικό δίκαιο,

γ) για νομοσχέδια που κυρώνουν **πράξεις νομοθετικού περιεχομένου** και διεθνείς συνθήκες ή συμβάσεις, καθώς και

δ) για νομοσχέδια που χαρακτηρίζονται από την Κυβέρνηση ως **κατεπείγοντα** ή που έχουν επείγοντα χαρακτήρα και συζητούνται και ψηφίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 109 και 110 του Κανονισμού της Βουλής.

- ∞ Διαδικασίες καλής νομοθέτησης Βλ. άρθρο 3
- ∞ Υποχρεώσεις των οργάνων θέσπισης ρυθμίσεων για την τήρηση των αρχών καλής νομοθέτησης Βλ. άρθρο 4

Μέσα της καλής νομοθέτησης (άρθρο 5 ν. 4048/2012)

- α η διαβούλευση,
- β η ανάλυση συνεπειών ρυθμίσεων,
- γ η αιτιολογική έκθεση των νόμων,
- δ η απλούστευση,
- ε η κωδικοποίηση,
- ς η αναμόρφωση του δικαίου και
- ζ η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εφαρμογής των ρυθμίσεων.

Δομές της Καλής Νομοθέτησης (άρθρο 14 ν. 4048/2012)

- ☞ Γραφείο Καλής Νομοθέτησης, (μετονομασία του Γραφείου Υποστήριξης της Καλής Νομοθέτησης, της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης),
- ☞ τα Γραφεία Νομοθετικής Πρωτοβουλίας των Υπουργείων, τα οποία συνιστώνται με το νόμο αυτόν και υπάγονται απευθείας στον οικείο Υπουργό

Βλ. άρθρο 15 ν. 4048/2012 για τη λειτουργία τους

Καλή νομοθέτηση στην
ΕΕ

Χαρακτηριστικά πολιτικών καλής νομοθέτησης στα κράτη μέλη της ΕΕ

(εκπαιδευτικό εγχειρίδιο)

- ❧ Θεσμική εισαγωγή εργαλείων και μέσων καλής νομοθέτησης όπως η μείωση των διοικητικών βαρών και έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων
- ❧ Ανάπτυξη προτυποποιημένων κριτηρίων και αρχών αξιολόγησης της ποιότητας των ρυθμίσεων
- ❧ Πολιτικός θεσμικός συντονισμός σε όσο το δυνατό υψηλότερο επίπεδο.
- ❧ Οργάνωση σχεδίων απλούστευσης σε Υπουργικό επίπεδο
- ❧ Σύνδεση ρυθμιστικών σχεδίων και δράσεων καλής νομοθέτησης, με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό των Υπουργείων.

The eu policy cycle

(EU better regulation guidelines)

Η καλή νομοθέτηση στον κύκλο της ευρωπαϊκής πολιτικής (EU better regulation guidelines)

- ❧ **Better regulation covers the whole policy cycle** – policy design and preparation, adoption, implementation (transposition, complementary non-regulatory actions), application (including monitoring and enforcement), evaluation and revision.
- ❧ **For each phase** of the policy cycle, there are a number of better regulation **principles, objectives, tools and procedures** to make sure that the EU has the best policy possible. These relate, to **planning, impact assessment, stakeholder consultation, implementation and evaluation**

Πρώτες Πρωτοβουλίες

- œ SLIM (Simpler Legislation for Internal Market) 1996
- œ BEST (Business Environment Simplification Task Force) 1997

Αφορούσαν τη λήψη μέτρων και ενθάρρυνση πρωτοβουλιών για τη βελτίωση του κανονιστικού περιβάλλοντος ιδίως από τη σκοπιά των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

- œ Για πρώτη φορά στο Ευρωπαϊκό συμβούλιο της **Λισσαβόνας** τον Αύγουστο του 2000, η Ε.Ε. ασχολήθηκε συστηματικά με τη **βελτίωση της ποιότητας και προσβασιμότητας των εθνικών νομοθεσιών** και την έθεσε πρωταρχικό της στόχο
- œ τον Ιούλιο του 2001, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε τη **Λευκή βίβλο** για την Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση, η οποία καθόρισε το γενικό πλαίσιο των κανόνων συνεργασίας των κρατών μελλών.

(βλ. συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό)

Έκθεση Mandelkern

- ❧ ομάδα εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου υπό την Προεδρία του κ. Mandelkern, παρέδωσε την έκθεση της το Νοέμβριο του 2001. Σύμφωνα με την έκθεση Mandelkern
- ❧ μια από τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα έπρεπε να είναι "η εφαρμογή ενός σχεδίου κωδικοποίησης της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας και η δυνατότητα εντοπισμού των κατάλληλων πηγών της νομοθεσίας, τόσο από τους λοιπούς Ευρωπαϊκούς Θεσμούς όσο και από τα Κράτη-Μέλη της Ε.Ε."

Έκθεση Mandelkern

Έμφαση στη *δυνατότητα πρόσβασης στις ρυθμίσεις*, που πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα:

α) το νομοθετικό κείμενο να γίνει περισσότερο **ευανάγνωστο και διαφανές** (ενοποίηση και κωδικοποίηση) και

β) η **αναβάθμιση των βάσεων δεδομένων και των εργαλείων αναφοράς και αναζήτησης**, που είναι διαθέσιμα για την κοινοτική νομοθεσία.

Μετά την έκθεση Mandelkern

Ακολουθώντας τις συστάσεις της *έκθεσης Mandelkern* η Επιτροπή δρομολόγησε πολιτικές μεταρρυθμίσεις, για να παραμείνει η νομοθεσία της ΕΕ κατάλληλη για τον σκοπό που επιδιώκει μέσω ενεργειών απλούστευσης και μείωσης του κόστους όπως:

❧ οι προτάσεις για τη μείωση του κόστους της ανάπτυξης ευρυζωνικών συνδέσεων

❧ η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα,

❧ η πρωτοβουλία για τον κώδικα θεωρήσεων Σένγκεν,

❧ Η οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών,

❧ η οδηγία για τις υπηρεσίες,

❧ ο κανονισμός για το ενιαίο καθεστώς των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας

❧ ο ενωσιακός τελωνειακός κώδικας.

Σχετικές συμφωνίες και δηλώσεις

- ❧ Διοργανική συμφωνία, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, που αφορά την **ταχεία μέθοδο εργασίας για την επίσημη κωδικοποίηση νομοθετικών κειμένων**,
- ❧ Διοργανική συμφωνία, της 22ας Δεκεμβρίου 1998, για τις **κοινές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ποιότητα της διατύπωσης της κοινοτικής νομοθεσίας**
- ❧ Διοργανική συμφωνία, της 28ης Νοεμβρίου 2001, για μια πλέον **συστηματοποιημένη χρήση της τεχνικής της αναδιατύπωσης των νομικών πράξεων**
- ❧ Κοινή δήλωση, της 13ης Ιουνίου 2007, σχετικά με την **εφαρμογή στην πράξη της διαδικασίας συναπόφασης**
- ❧ Κοινή πολιτική δήλωση, της 27ης Οκτωβρίου 2011, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τα **επεξηγηματικά έγγραφα**

Διοργανική συμφωνία 2016

✂ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016Q0512\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016Q0512(01)&from=EN)

Πρόγραμμα REFIT (βελτίωση της καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας)

- ☞ θεσπίστηκε το 2012 με στόχο την απλούστευση της νομοθεσίας της ΕΕ και τη μείωση του κανονιστικού φόρτου με παράλληλη επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.
- ☞ Η πλατφόρμα REFIT, της οποίας προΐσταται ο πρώτος αντιπρόεδρος της Επιτροπής, συγκεντρώνει προτάσεις και διατυπώνει συστάσεις για την απλούστευση της νομοθεσίας.
- ☞ Η κατάσταση όσον αφορά τις πρωτοβουλίες REFIT με σκοπό την απλούστευση της νομοθεσίας και τον περιορισμό του κανονιστικού φόρτου δημοσιεύεται στον πίνακα αποτελεσμάτων REFIT.
- ☞ Μέσω αξιολογήσεων και ελέγχων καταλληλότητας διαπιστώνεται κατά πόσο οι νομοθετικές πράξεις, οι πολιτικές και τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ επιτυγχάνουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα με το ελάχιστο δυνατό κόστος

Κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας

καθορίζουν τις αρχές που τηρεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την προετοιμασία νέων πρωτοβουλιών και προτάσεων και κατά τη διαχείριση και την αξιολόγηση της ισχύουσας νομοθεσίας. Οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται σε κάθε στάδιο του νομοθετικού κύκλου.

Βελτίωση της νομοθεσίας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Προγραμματισμός

Εκτίμηση επιπτώσεων

Προετοιμασία προτάσεων, εφαρμογή και μεταφορά στην εθνική νομοθεσία

Παρακολούθηση

Αξιολόγηση και έλεγχοι καταλληλότητας

Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Εργαλειοθήκη για τη βελτίωση της νομοθεσίας

- περιλαμβάνει λεπτομερέστερες συμβουλές σχετικά με τα εξής:
- εφαρμογή γενικών αρχών για τη βελτίωση της νομοθεσίας
- διεξαγωγή εκτιμήσεων επιπτώσεων
- προσδιορισμός επιπτώσεων
- προετοιμασία προτάσεων, εφαρμογή και μεταφορά στην εθνική νομοθεσία
- παρακολούθηση της εφαρμογής μιας παρέμβασης
- διενέργεια αξιολογήσεων και ελέγχων καταλληλότητας
- διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη
- εφαρμογή μεθόδων και προτύπων, ανάλυση κόστους-οφέλους

Ενίσχυση της επικουρικότητας και της αναλογικότητας

Στις 14 Νοεμβρίου 2017, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ συγκρότησε την ειδική ομάδα **«Επικουρικότητα και αναλογικότητα - Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο»** η οποία θα διατυπώνει συστάσεις για την καλύτερη δυνατή εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Η ειδική ομάδα παρέδωσε την τελική της έκθεση στις 10 Ιουλίου 2018.

Στις 23 Οκτωβρίου 2018, με βάση τις συστάσεις της ειδικής ομάδας, η Επιτροπή προσδιόρισε τις αλλαγές που προτίθεται να επιφέρει στη διαδικασία χάραξης των πολιτικών της.

Επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου

- ☞ ανεξάρτητη ομάδα που απαρτίζεται από στελέχη της Επιτροπής και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.
- ☞ Ρόλος της είναι να ελέγχει την ποιότητα όλων των εκτιμήσεων επιπτώσεων και των σημαντικότερων αξιολογήσεων που τροφοδοτούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΟΟΣΑ

Συστάσεις του ΟΟΣΑ για την κανονιστική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα

OECD (2001a), *Government Capacity to Assure High Quality Regulation in Greece*, Paris: OECD Publishing

<https://www.oecd.org/regreform/2766135.pdf>

OECD (2001b), *OECD Reviews of Regulatory Reform: Regulatory Reform in Greece*, Paris: OECD Publishing

☞ https://www.oecd-ilibrary.org/governance/oecd-reviews-of-regulatory-reform-regulatory-reform-in-greece-2001_9789264193451-en

☞ OECD (2001c), *The Role of Competition Policy in Regulatory Reform in Greece*, Paris: OECD Publishing

☞ <http://www.oecd.org/greece/27067423.pdf>

Συστάσεις του ΟΟΣΑ για την κανονιστική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα

OECD (2001d), *Enhancing Market Openness through Regulatory Reform in Greece*, Paris: OECD Publishing
<http://www.oecd.org/greece/2756295.pdf>

OECD (2001e), *Regulatory Reform in Electricity, Domestic Ferries and Trucking in Greece*, Paris: OECD Publishing
<http://www.oecd.org/greece/1946139.pdf>

OECD (2001f), *Regulatory Reform in Telecommunication Industry in Greece*, Paris: OECD Publishing

Συστάσεις του ΟΟΣΑ για την κανονιστική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα

OECD (2011), *Greece: Review of the Central Administration*, OECD Public Governance Reviews, OECD Publishing
<http://dx.doi.org/10.1787/9789264102880-en>

OECD (2012a), *Better Regulation in Europe: Greece 2012*, Paris: OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264179288-en>

Ρυθμιστική Πολιτική στον ΟΟΣΑ

- ❧ Ιστότοπος ρυθμιστικής πολιτικής
<https://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/>
- ❧ Σύσταση 2012 Recommendation of the Council on Regulatory Policy and Governance
<http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/49990817.pdf>
- ❧ Επιτροπή Ρυθμιστικής Πολιτικής – Ατζέντα 20^{ης} συνεδρίασης
- ❧ Απομείωση διοικητικών βαρών: Measurement and Reduction of Administrative Burdens in Greece
<http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/measurement-and-reduction-of-administrative-burdens-in-greece.htm>